

Uniunea Avocaților din Republica Moldova

Союз Адвокатов Республики Молдова
Union of Advocates of the Republic of Moldova

MD-2012, mun. Chișinău, str. București, 46, tel.: 022226152, fax: 022226152
email: uniunea.avocatilor.rm@gmail.com, www.uam.md

Consiliul Uniunii Avocaților

HOTĂRÂREA nr. 11-03¹ /29.09.2023

privind cererea avocatului stagiar Furtuna Vitalii nr. 2106/2023 din 21.08.2023

Prin cererea avocatului stagiar Furtuna Vitalii nr. 2106/2023 din 21.08.2023 a fost solicitat suspendarea stagiului profesional în avocatură în cadrul Cabinetului Avocatului „Mihai Chihai”, Furtuna Vitalii, pentru o perioadă nedeterminată de timp, pînă la dispariția circumstanțelor care generează necesitatea suspendării temporare a stagiului profesional de practică.

Conform cererii date se invocă că petentul a fost admis la stagiere în cadrul avocaturii în baza contractului de admitere la stagiere și a deciziei nr. 1747, din 06.05.2023, în cadrul Cabinetului Avocatului „Mihai Chihai”, perioada de stagiere de 24 de luni, începând cu data de 06.05.2023.

Drept temei al cererii sale invocă faptul angajării sale în cadrul mai multor companii (cinci Societăți pe Acțiuni), volumul mare de lucru, precum și deplasările frecvente pe întreg teritoriul țării, în legătură cu activitatea entităților economice pe care le reprezintă, precum și faptul că are la întreținere trei copii minori, unul dintre care este în vârstă de pînă la trei ani, circumstanțe care determină imposibilitatea exercitării de către petent a tuturor sarcinilor și obligațiilor impuse de art. 15 alin. (6) lit. c) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260/2002, precum și de art. 18 alin. (1) lit. c) din Statutul profesiei de avocat, fapt pe care îl consideră inadmisibil și intolerabil în exercitarea stagierei profesionale și care poate afecta imaginea și onoarea profesiei de avocat.

Circumstanțele de fapt invocate au fost confirmate prin copiile ordinelor de angajare și copiile certificatelor de naștere anexate la cerere.

Temeiul legal invocat de petent constituie prevederile art. 13 alin. (1) și art. 15 alin. (2) – (2¹) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260/2002: „(1) Activitatea de avocat se suspendă:

a) în temeiul cererii scrise a avocatului, din momentul depunerii originalului licenței și a legitimației de avocat, cu ulterioara consemnare a acestui fapt, în termen de 3 zile lucrătoare, în Lista avocaților care au dreptul de a exercita profesia de avocat;

[...]

(2) Avocatul stagiar activează sub supravegherea avocatului îndrumător.

(2¹) Reglementările referitoare la avocat sunt aplicabile și avocatului stagiar, dacă prin prezenta lege nu este stabilit altfel.”.

Urmare a examinării cererii s-a constatat următoarele:

1. Furtună Vitalii este avocat stagiar din 06.05.2022, în cadrul Cabinetului Avocatului „Mihai Chihai”, perioada de stagiere de 24 de luni, pînă pe data de 05.05.2024.

2. La 17.03.2021 prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani nr. 1-1630/2019 petentul a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii pe un termen de 3 (trei) ani, cu

executare în penitenciar de tip semiînchis. În baza art. 90 Cod penal, s-a suspendat condiționat executarea pedepsei pe o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani.

3. Sentința dată a fost menținută prin decizia Curții de apel Comrat nr. 1a-87/2021 din 28.06.2023 și este definitivă și executorie din momentul pronunțării.

4. Conform normelor juridice invocate și de petent, reglementările referitoare la avocat sunt aplicabile și avocatului stagiar, dacă prin prezenta lege nu este stabilit altfel (art. 15 alin. (2¹) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260/2002).

5. Conform alin. (2) art. 18 al Legii nr. 1260/2002: „(2) La examenul de admitere la stagiul pot participa numai persoanele care întrunesc condițiile prevăzute de lege pentru exercitarea profesiei de avocat.”.

6. Conform alin. (4) art. 21 al Legii nr. 1260/2002: „(4) Prezentarea unor acte ce conțin informații neveridice sau neprezentarea informațiilor solicitate pentru confirmarea circumstanțelor menționate la art. 10 constituie temei pentru neadmiterea la examen, neadmiterea în profesie sau retragerea licenței.”.

7. Prin urmare, din dispozițiile de mai sus rezultă că avocatul stagiar trebuie să întrunească aceleași condiții prevăzute de lege pentru avocați nu doar pentru a fi admis la examenul de admitere la stagiul, ci, conform principiului *a minori - a majori*, inclusiv pentru efectuarea stagiului profesional în avocatură, iar neconfirmarea circumstanțelor stabilite la art. 10 constituie temei pentru retragerea licenței, ceea ce prin raportare la avocatul stagiar mutatis mutandis impune încetarea stagiului profesional în avocatură.

8. Art. 15 alin. (1) al Legii nr., 1260/2002 dispune în această ordine de idei că: „(1) Avocat stagiar poate fi cetățeanul Republicii Moldova, licențiat în drept, în privința căruia nu a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei și care are o reputație ireproșabilă, care a promovat examenul de admitere la stagiul și care a încheiat cu unul dintre avocați contract de efectuare a stagiului profesional.”.

9. Conform art. 10 al Legii nr. 1260/2002 condițiile prevăzute de lege pentru exercitarea profesiei de avocat presupune inclusiv existența reputației ireproșabile, a se vedea alin. (1) și (4) art. 10 din legea dată: „(4) Persoana nu are reputație ireproșabilă și nu poate fi admisă la examen, nici nu i se eliberează licența pentru exercitarea activității de avocat dacă:

a) a fost condamnată pentru infracțiuni grave, deosebit de grave, excepțional de grave săvârșite cu intenție, chiar dacă au fost stinse antecedentele penale;

b) are antecedente penale nestinse pentru comiterea altor infracțiuni sau interdicții aplicate pentru comiterea acestora;

[...]

d) a plecat din funcția de judecător, procuror, notar, executor judecătoresc, administrator autorizat, consultant juridic, funcționar public sau din alte organe din domeniul dreptului în circumstanțe care nu sunt onorabile;

e) are un comportament sau desfășoară o activitate care nu este compatibilă cu normele Codului deontologic al avocatului;”.

10. În condițiile în care petentul a fost plecat din funcția publică de asistent judiciar și din organele de drept în circumstanțe care nu sunt onorabile, activitatea și comportamentul său nu este compatibil cu normele Codului deontologic al avocatului, a fost condamnat definitiv pentru o infracțiune gravă și are antecedente penale, consider că petentul nu întrunește condițiile impuse de lege pentru exercitarea profesiei de avocat, ceea ce potrivit art. 15 alin. (2¹) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260/2002, coroborat cu dispozițiile alin. (1) și (4)

lit. a), b), d) și e) art. 10 alin. (2) art. 18, alin. (4) art. 21 al Legii nr. 1260/2002, aplicate mutatis mutandis față de avocatul stagiar, soluția încetării stagiului profesional în avocatură.

11. Conform alin. (1) și (2) art. 81 Cod administrativ, „(1) În cazul în care actul administrativ individual al autorității publice depinde de un act, o operațiune preliminară sau de un raport juridic care trebuie constatat de o altă autoritate publică ori formează obiectul unei alte proceduri administrative sau judiciare pendinte, autoritatea publică suspendă procedura administrativă pînă la emiterea actului administrativ respectiv, efectuarea operațiunii administrative respective sau pînă la emiterea unei hotărîri judecătorești definitive.

(2) Dacă în cadrul unei proceduri administrative actul administrativ individual depinde de un act sau o operațiune a unui participant, autoritatea publică suspendă procedura administrativă pentru un termen rezonabil. Suspendarea repetată se admite numai dacă are la bază un motiv care nu putea fi prevăzut la prima suspendare.”.

12. Nu cunoaștem cu certitudine dacă petentul a formulat recurs împotriva deciziei instanței de apel și dacă sentința definitivă a rămas sau nu irevocabilă prin neatacare, or din informația de pe pagina web a CSJ nu rezultă existența unei asemenea cereri de recurs.

13. Prin cererea petentului avocatul stagiar Furtuna Vitalii nr. 2106/2023 din 21.08.2023 a fost inițiată o procedură administrativă prin care se solicită suspendarea stagiului profesional în avocatură, iar circumstanțele mai sus menționate nu sunt în măsură să suspende procedura administrativă conform art. 81 Cod administrativ, ci pot constitui temei pentru inițierea din oficiu a unei proceduri administrative, conform alin. (1) și (3) art. 69 Cod administrativ.

14. Urmare stabilirii cu certitudine că circumstanțele invocate mai sus, referitoare la condamnarea definitivă a petentului, nu reprezintă temei de suspendare a procedurii administrative și constituie temei de inițiere a unei proceduri administrative separate din oficiu cu privire la existența temeiurilor de încetare a suspendării stagiului profesional în avocatură, precum și ținând cont că, potrivit alin. (5) art. 24 al Statutului profesiei de avocat, „(5) Suspendarea stagiului profesional se constată de către Consiliul Uniunii Avocaților, care determină împrejurările ce justifică suspendarea.”, putem purcede la examinarea cererii petentului în fond și dacă aceasta este întemeiată.

15. În conformitate cu dispozițiile art. 19 alin. (5) al Legii nr. 1260/2002: „(5) Stagiul profesional se suspendă pe timpul serviciului militar sau al concentrării, **în caz de absență motivată a avocatului stagiar** ori în caz de încetare a îndrumării profesionale fără culpa acestuia. Perioada de stagiul efectuată anterior se include în durata stagiului profesional.”.

16. Analizând circumstanțele invocate de petent în susținerea cererii sale, constatăm că argumentele ce țin de existența copiilor minori au existat la momentul depunerii cererii de admitere la stagiul profesional, ceea ce decurge din dreptul de a le invoca drept motive care să justifice absența la efectuarea stagiului profesional. Prezumăm că la momentul depunerii cererii de admitere la stagiul profesional în avocatură petentul cunoștea care sunt exigențele și sarcinile în legătură cu efectuarea stagiului profesional, de aceea prezumăm că petentul în mod conștient și-a asumat îndeplinirea și respectarea obligațiilor sale în calitate de avocat stagiar în condițiile preexistente în care avea deja 3 copii minori la întreținere. Petentul nu a invocat schimbarea de situație sub acest aspect de la momentul admiterii la stagiul profesional în avocatură și pînă la momentul actual.

17. Prin urmare, considerăm că, în aceste condiții, aceleași circumstanțe preexistente la depunerea cererii de admitere la stagiul profesional în avocatură și pe durata de mai mult de un an de efectuare a stagiului profesional în avocatură, nu pot fi invocate și reținute la acest

moment drept circumstanțe care justifică absența la efectuarea stagiului profesional în avocatură.

18. Cu referire la angajarea avocatului stagiar Furtună Vitalii în calitate de salariat, în funcția de jurist, în cadrul a cinci societăți pe acțiuni, constatăm că, în privința petentului la data de 31.07.2023 și 01.08.2023, au fost emise, la cererea petentului, 5 ordine de angajare în funcția de jurist.

19. Legislația în vigoare nu interzice avocaților stagieri să desfășoare astfel de activități remunerate, însă, concomitent, nu exclude din obligația acestora respectarea obligațiilor ce țin de efectuarea stagiului profesional în conformitate cu legislația.

20. Prin urmare, în măsura în care avocatul stagiar are posibilitatea să asigure respectarea obligațiilor sale care rezultă din statutul de avocat stagiar și, concomitent, să exercite alte funcții/activități remunerate, ține de liberul arbitru și asumarea conștientă a alegerilor pe care le face acesta în raport cu obligațiile asumate anterior.

21. Așadar, circumstanțele invocate de petent care au apărut după admiterea la stagiul profesional în avocatură, și anume angajarea sa în calitate de jurist în cadrul a 5 societăți comerciale, nu pot constitui un motiv de suspendare a stagiului, deoarece absența nu se consideră motivată dacă este rezultatul alegerii proprii făcute de petent, și anume alegerea făcută între posibilitatea de a efectua stagiul profesional și angajarea în cadrul a cinci societăți comerciale. În caz contrar, o interpretare care ar permite avocaților stagieri să suspende stagiul profesional pentru motive subiective, datorate unor acte/acțiuni care se află în controlul avocatului stagiar și ține doar de voința proprie a acestuia, este contrară scopului normei prevăzute la alin. (5) art. 19 din legea citată anterior. După cum se poate deduce din conținutul dispozițiilor legale nominalizate, temeiurile de suspendare a stagiului profesional în avocatură reprezintă fapte care se află în afara controlului și fără culpa acestuia.

22. În orice caz, în speță, petentul este în drept, după efectuarea stagiului profesional de cel puțin 12 luni, să participe la examenul de calificare, conform alin. (1) art. 19 al Legii nr. 1260/2002 și cu respectarea condițiilor de acces în profesie (art. 10 din lege), având la dispoziție pentru aceasta 2 ani de la finalizarea stagiului profesional, termen care poate fi prelungit în condițiile alin. (6) art. 19 al legii nominalizate.

23. Petentul a fost audiat în cadrul ședinței Consiliului Uniunii Avocaților și și-a expus opinia în privința circumstanțelor menționate mai sus.

24. Din considerente expuse mai sus, considerăm că refuzul de a admite cererea petentului corespunde scopului normei juridice prevăzute la alin. (5) art. 19 din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, reprezintă o măsură proporțională cu scopul urmărit și asigură respectarea balanței dintre cele din urmă și drepturile și interesele conferite prin lege petiționarului. O decizie de refuz a petiției nu încalcă dreptul petiționarului la viața privată, inclusiv dreptul la muncă, precum și dreptul de a ași alege o profesie, în speță, profesia de avocat, prin oferirea dreptului de a efectua stagiul profesional în conformitate cu legea și cu scopul urmărit de dispozițiile legale instituite în acest domeniu.

25. Consiliul Uniunii Avocaților a ținut cont de faptul că, dreptul petentului de a efectua maxim 24 de luni de stagiul nu este astfel afectat, or acesta este în drept să-și adapteze regimul de muncă și obligațiile de muncă asumate pe perioada stagiului profesional în avocatură la cerințele legale ce țin de efectuarea stagiului dat.

26. Menționăm că potrivit alin. (3) art. 19 al Legii nr. 1260/2002 „Avocatul stagiar poate fi remunerat pentru activitatea desfășurată în timpul stagiului în cadrul biroului asociat sau al

cabinetului avocatului.”. De asemenea, avocatul stagiar, potrivit art. 15 alin. (3) – (3²) al aceleiași legi: „(3) Avocatului stagiar i se permite să acorde, contra plată, asistență juridică clientului în cadrul judecătoriilor, curților de apel și autorităților publice.

Avocatul stagiar are dreptul să asiste avocatul îndrumător, la orice fază a procesului penal, în cazul apărării drepturilor bănuțitului, ale învinuitului sau ale inculpatului și să acorde asistență juridică la toate fazele procesului penal celorlalte părți participante la procesul penal, contravențional și civil, cu excepția reprezentării părții la faza procesului în recurs.

(3¹) Remunerarea avocatului stagiar se efectuează în condițiile art. 63.

(3²) La decizia Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, avocatul stagiar are dreptul să acorde asistență juridică garantată de stat în condițiile alin. (3). Mecanismul și criteriile de selectare a avocaților stagieri, condițiile și modul de acordare a asistenței juridice garantate de stat, remunerarea, mecanismul de monitorizare a calității asistenței juridice garantate de stat acordate de către acești avocați stagieri sunt stabilite de către Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat.”.

27. Pe de altă parte, imposibilitatea exercitării de către petent a tuturor sarcinilor și obligațiilor impuse de norma art. 15 alin. (6) lit. c) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260/2002, invocată de petent în cererea sa, poate fi surmontată, în măsura în care contractele de asistență juridică încheiate de avocatul stagiar cu clienții săi și validat de avocatul îndrumător, sunt transmise în gestiunea avocatului îndrumător sau altui avocat în condițiile legislației. În cele din urmă, în cazul unor contracte de asistență juridică încheiate cu clienții avocatul stagiar poate acorda asistență juridică în continuare împreună cu avocatul îndrumător sau cu un alt avocat, partajând responsabilitățile în conformitate cu agenda fiecăruia și prin colaborare cu ceilalți avocați care reprezintă clientul, astfel având acces la informația despre actele/acțiunile întreprinse și continuarea efectuării stagiului profesional.

Urmare a dezbaterilor, în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (6), art. 39 lit. b) și o) din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură și alin. (5) art. 24 al Statutului profesiei de avocat, Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova

HOTĂRĂȘTE:

1. Se respinge ca neîntemeiată cererea avocatului stagiar Furtuna Vitalii nr. 2106/2023 din 21.08.2023.
2. Prezenta hotărâre poate fi contestată în instanța de contencios administrativ (str. Kiev, nr. 3, mun. Chișinău), în termen de 30 de zile de la adoptare, fără a recurge la procedura prealabilă, conform prevederilor Codului administrativ.
3. Prezenta Hotărâre intră în vigoare din momentul adoptării și se publică pe pagina-web oficială a Uniunii Avocaților din Republica Moldova.

Președintele Uniunii Avocaților

Dorin POPESCU